

Voorwoord

Dit is de tweede raadsnieuwsbrief over de opvang van vluchtelingen in Gouda. Met deze periodieke update houden we raadsleden op de hoogte van de recente ontwikkelingen op dit gebied. De nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar.

Opvang Asielzoekers

Spreadingswet

Zoals aangegeven in het raadsvoorstel van 5 maart 2024 is de spreadingswet vanaf 31 januari 2024 van kracht gegaan. Voor Gouda betekent dit dat we vanaf 1 juli 2025 407 vluchtelingen moeten opvangen. De raad zal via een wensen- en bedenkingenprocedure reageren op het voorgenomen besluit van het college om het aantal op te vangen asielzoekers in de Molenwieklocatie op te hogen conform spreadingswet.

Woonunits op parkeerplaats

Op dit moment worden 208 opvangplekken in de woonunits op het terrein van AZC de Molenwiek gebruikt. Vanwege de grote vraag naar opvang, zijn deze plekken altijd vol. Ook zijn er nu 24 vrouwen ondergebracht in het AZC.

Activiteitsruimte Groningenweg 8

Zo lang het Molenwiekpand niet is verbouwd, wordt de benedenverdieping van Groningenweg 8 ingezet als activiteitsruimte. Sinds december wordt deze ruimte intensief gebruikt door het COA.

Participatie

Op verzoek van de deelnemers komt de klankbordgroep met omwonenden nog maar eens per kwartaal bijeen in plaats van maandelijks. Zodra het aantal bewoners van het AZC is verhoogd (na afronding van de verbouwing van het Molenwiekpand), zal de frequentie van de vergaderingen weer worden verhoogd om beter te kunnen monitoren en sneller bij te sturen waar nodig.

Activatie Bewoners Molenwiek

'Pilot Iedereen doet mee'

Een kernteam van COA en gemeente Gouda helpt AZC-bewoners actief bij het vinden van werk en het vergroten van de betrokkenheid in de stad. De wekelijkse 'Meedoenbalie' in het AZC is het centrum van maatwerkinitiatieven, waar steeds meer mensen aan deelnemen. Tot januari 2024 hebben al 120 mensen de 'Meedoenbalie' bezocht, een groot deel heeft deelgenomen aan stadsactiviteiten en 35 doen vrijwilligerswerk. Binnenkort starten twee mensen met betaald werk bij de Goudse koekjesfabriek Punselie, werken twee anderen in de horeca en geven enkele vrouwen rondleidingen in het museum. Het opgebouwde netwerk wordt ook ingezet voor statushouders en anderen die moeite hebben met werk vinden. Deze pilot loopt tot augustus 2024.

'AZC plus'

Mede door de aanstaande verbouwing van het Molenwiekpand is een 'AZC- plus' voorlopig niet op locatie te realiseren. We spreken daarom nu met partijen in de stad om te kijken of dit elders in Gouda

kan worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om een of meerdere locaties waar een mix van ambachten bij elkaar wordt gebracht. We blijven daarnaast kijken naar een verdere invulling van de plus.

'Versnelde inschrijving'

Vanaf december 2023 heeft de afdeling Dienstverlening het proces onderzocht om het BSN-proces voor bewoners van het AZC te versnellen. Gemeente Gouda wilde asielzoekers die hiervoor in aanmerking komen zelf inschrijven, om wachttijden bij de BRP-straten te verminderen. Om dit voor elkaar te kunnen krijgen, is medewerking van de IND vereist. De IND wil hier vooralsnog geen medewerking aan verlenen. Wel heeft de IND inmiddels een inhaalslag gemaakt, waardoor achterstanden voor Gouda vrijwel zijn weggewerkt. We verwachten echter dat wachttijden bij de BRP-straten in de toekomst weer zullen toenemen vanwege de spreidingswet. Daarom zullen wij dit de komende periode, samen met onze regiogemeenten, onder de aandacht van het Ministerie van Justitie brengen. Zodra hierover meer informatie is te delen, nemen wij dit op in een van de volgende edities van de nieuwsbrief.

Opvang Oekraïense ontheemden

Grote landelijke druk op opvang

De opvang van Oekraïense ontheemden in Nederland zit bijna helemaal vol. In de regio Utrecht is besloten dat de hub in Utrecht, waar Oekraïners zich kunnen aanmelden, alleen nog beschikbaar is voor kwetsbare mensen. Dit omdat ook deze hub overvol is en er bijna geen ruimte meer voor nieuwe mensen is. Mogelijk geeft het aanstaande vertrek van de derdelanders, wat lucht in de opvang. Zo niet, dan is verwachting dat de overheid de huidige gemeentelijke taakstelling wederom zal verhogen.

Verschuiving ingangsdatum Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne

De nieuwe wet voor opvang, waarbij de verantwoordelijkheid verschuift van burgemeesters naar het College van Burgemeester & Wethouders, wordt waarschijnlijk pas in de zomer van 2024 van kracht, in plaats van januari zoals eerder gedacht. Tot deze tijd zal de Burgemeester verantwoordelijk zijn.

Plaatsing woonunits

De bouw van woonunits bij de Blokkerlocatie is afgerond. Vanaf 15 december 2023 zijn 331 opvangplekken (de nieuwe taakstelling) beschikbaar. Momenteel zijn 326 plekken bezet. Het buitenterrein van de Blokkerlocatie is vriendelijker en leefbaarder gemaakt: de parkeerplekken zijn vervangen voor groen en er is een grotere speeltuin gekomen. Bewoners kunnen parkeren op de parkeerplekken bij het Groenhovenpark. Bij gastgezinnen verblijven daarnaast nog 75 Oekraïense ontheemden.

Derdelanders

In januari heeft de Raad van State besloten dat derdelanders met een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne geen recht meer hebben op opvang volgens de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO). Dit betekent dat zij geen opvang, leefgeld of deelname aan activiteiten meer krijgen. Ze moeten de opvang uiterlijk op 2 april 2024 verlaten. Na deze datum zal de politie helpen bij uitzetting. Gemeente Gouda volgt hierbij de landelijke richtlijnen voor het vertrek van derdelanders. [handreiking vertrek derdelanders](#). De IND, Vluchtelingenwerk en de gemeente besteden veel aandacht aan het informeren van deze groep over het aflopen van de bescherming en de gevolgen hiervan. Op dit moment verblijven 16 derdelanders in Gouda. Hiervan hebben vier asiel aangevraagd en zes geven aan bezwaar te hebben gemaakt tegen het vertrekbesluit van de IND. De overige zes zijn zich aan het voorbereiden op hun vertrek.

Statushouders

Taakstelling huisvesting statushouders

Eind 2023 is de taakstelling huisvesting statushouders aangepast. Gemeente Gouda had aan het einde van dat jaar 56 mensen meer gehuisvest dan verwacht. Voor de eerste helft van 2024 moesten nog 23 mensen worden gehuisvest, wat inmiddels is gelukt. Omdat Gouda voorloopt op schema, koppelt het COA geen nieuwe mensen meer aan de gemeente. Gezinnen in AZC's die recht hebben op huisvesting in Gouda worden wel geholpen, net als nareizigers die al bij familie wonen. Dit heeft

invloed op de taakstelling voor de tweede helft van 2024, die naar verwachting in mei wordt bekendgemaakt.

Crabethpark 38

De opvang van de 11 kinderen met status aan Crabethpark 38 verloopt goed. Inmiddels gaan de kinderen naar het ISK en hebben sommigen een bijbaantje in Gouda gevonden. Het contact tussen de gemeente en de locatiemanager vanuit Selamzorg verloopt goed.

Start inburgering

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de inburgering van statushouders, met als doel dat ze zo snel mogelijk zelfstandig zijn in de Nederlandse samenleving. Inburgeraars volgen taallessen zoveel mogelijk gecombineerd met (vrijwilligers)werk. Op dit moment gaat het om ruim 200 statushouders.

Bijbehorende taken

ISK Onderwijs

Met een regionale aanpak willen de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas bereiken dat er voldoende eerste opvangonderwijs voor leerplichtige nieuwkomers van 12 tot 18 jaar (VO) in de regio beschikbaar is.

Voorheen volstond ISK Gouda met ongeveer tien lokalen, inmiddels zit het ISK op 26 lokalen. De behoefte aan ISK lokalen groeit naar verwachting nog verder door naar een piek van 39 lokalen voor juli 2025.

ISK Gouda geeft aan niet in staat te zijn op dit tempo te blijven groeien én dezelfde kwaliteit onderwijs te blijven bieden. De gemeente is in gesprek met het ISK en regiogemeenten over verschillende toekomstscenario's.

Zorg

Sinds afgelopen september moeten alle Oekraïense vluchtelingen die in de gemeentelijke opvanglocaties wonen, contact kunnen leggen met de digitale huisarts via de app Arene. Via telefoon, chat, het versturen van foto's of een beeldbelafpraak wordt contact gelegd tussen patiënt en huisarts. Als de digitale huisarts vindt dat een fysiek consult door een huisarts noodzakelijk is, dan wordt voor de patiënt een afspraak ingepland op de HAP OEK in Gouda.

Vluchtelingenopvang in Cijfers

		2024	
		Taakstelling	Gerealiseerd
a.	Noodopvang Oekraïne (aantal plekken)	331	331
b.	Opvang Asielzoekers (spreidingswet)	407 (per 1/7/2025)	208
c.	Huisvesting statushouders (aantal personen)	79 23 (eerste halfjaar)	25
d.	AMV'ers met status (Nidos) (aantal plekken)	17	11

-
- Door vertraging in de bouw van de Molenwiek, zijn er op dit moment 208 plekken in de units beschikbaar. Sinds 1 februari 2024 is de spreidingswet van kracht. Voor Gouda betekent dit 407 opvangplekken, waarvan 35 plekken voor AMV'ers. Deze plekken moeten per 1 juli 2025 gerealiseerd zijn.
- Gouda heeft de taakstelling voor het eerste halfjaar van 2024 (mede door de voorsprong van het huisvesten van 56 in 2023) gehaald. Voor de tweede helft 2024 (taakstelling is nog niet bekend) zijn inmiddels 2 statushouders gehuisvest.
- De taakstelling voor het huisvesten van AMV'ers met status is onderdeel van de taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Hier wordt voor alsnog niet door het ministerie van Justitie op gecontroleerd.